

GLAS GORENJSKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRANJ, SAVSKI BREG 2; TELEFON 475; TEK. RAC. PRI NB KRANJ-OKOLICA
STEV. 624-T-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, ČETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 10 DIN

Zadnje priprave za sprejem proračuna in družbenega plana

S 14. skupne seje obeh zborov OLO Kranj

V torek, 4. maja ob. 11. uri dopoldne je bila v sejni dvorani OLO Kranj 14. skupna seja obeh zborov. Na sejo so bili povabljeni tudi vsi predsedniki občinskih odborov. Razpravljali so o tehnični sestavi okrajnega družbenega plana za 1954. leto. Podpredsednik OLO tovariš Dušan Horjak je izčrpno obrazložil sestavo letošnjega družbenega plana, nato pa so odborniki sprejeli Poslovnik o sprejemu odloka o družbenem planu in proračunu za leto 1954. in sklenili, da se bosta v četrtek 13. maja in v petek, 14. maja sestala oba zbora OLO in razpravljala ter sprejela okrajni družbeni plan in proračun.

Iz predloga okrajnega družbenega plana je lepo razviden razvoj gospodarstva v okraju v 1952. in 1953. letu in perspektive razvoja v l. 1954. Plan se sestoji iz štirih delov. V prvem delu je prikazan razvoj gospodarstva v 1953. letu, iz katerega se razvidi da je v preteklem letu narasla industrijska proizvodnja, da se je povečal izvoz industrijskih izdelkov in da je bila investicijska dejavnost zelo živahna. Podjetja v kranjskem okraju so v 1953. letu izvozila v inozemstvo za 1.885.190.000 dinarjev različnega blaga in sicer je šlo 70 odstotkov celotnega izvoza v azijske države, 25 odstotkov v evropske, 3 odstotki v afriške in 2 odstotka v ameriške države.

Izvoz naj bi se povečal za 127 %

V drugem delu obravnava med drugim smernice za razvoj gospodarstva v 1954. letu in v 1955. letu, da se bo industrijska proizvodnja v primerjavi s prejšnjim letom povečala za 11,5 odstotkov. Posebno v kovinski industriji in v industriji gradbenega materiala predvideva plan skoraj polovico večjo proizvodnjo kot v 1953. letu. Za razvoj in v industrijskih panog so v teh letih predvideni načrti za povečanje proizvodnje in za izboljšanje pogojev. V 1954. letu pa bo po planu zmanjšan obseg proizvodnje v lesni industriji za 2 odstotka, spričo pomanjkanja surovin.

Z ozirom na proizvodne načrte posameznih podjetij v okraju in z ozirom na izkušnje podjetij pri lanskoletnem izvozu, predvideva družbeni plan pre-

Predvsem bo treba dograditi že začete objekte

Družbeni plan predvideva 206.360.000 dinarjev negospodarskih investicij, ki naj bi se izkoristile za elektrifikacijo (10,0%), ceste (6,3%), šole (12%), zdravstvo (25,5%), družbeni standard (15,1%), komunalno dejavnost (26,9%) in za ostale dejavnosti (3,7%). Seveda bo razprava o teh investicijah in o njihovi delitvi po občinah gotovo zelo živahna, posebno, ker so občinski odbori poslali na OLO predloge za 1,5 milijarde dinarjev, ali za 7 krat več kot je predvideno v družbenem planu. Vendar bo treba v razpravi o teh investicijah računati z določeno možnostmi in tudi s tem,

Slabo vreme praznovanje 1. maja na Jesenicah ni motilo

Kakor vsako leto, tako so se tudi letos jeseniški železarji pripravili na primerno praznovanje svojega praznika. Osrednjo proslavo 1. maja je organiziral Mestni sindikalni svet. Prvotno je bil predviden tradicionalni množični izlet na Poljane, ki pa je vsled neugodnega vremena odpadel. Prav tako ta proslava zaradi slabega vremena ni bila v Letnem kinu, temveč v Mestnem gledališču. Vsi, ki so bili navzoči na slavnostni seji sindikalnih odborov in delavskih svetov, so prisostvovali tudi slavnostni akademiji v Mestnem gledališču. Tem se je pridružilo še ostalo občinstvo. Internacionala je sledil govor tov. Zvoneta Labure, ljudskega poslanca in tajnika sindikalne organizacije jeseniške železarne, ki je poudaril, da praznuje naše delavstvo svoj 1. maj kot vodilna sila celotne državne skupnosti, ki v skupnih naporih gradi svoje gospodarstvo. Praznik dela praznuje danes slovensko delavstvo solidarno s proletariatom

vsega sveta v znamenju socialistične ideje, ki more pomiriti ves svet in mu posredovati napredek in blaginjo.

Sledil je nastop godbe na pihala in mešanega zbora jeseniške »Svobode« ter solo in zborna recitacija tečajnikov jeseniške glasbene šole. Po slavnostni akademiji so osvetlili delavske Jesenice z bengaličnim ognjem in številnimi raketami. Praznik dela pa so na vse zgodaj zaznale godbe na pihala z budnicami. V zgodnjih dopoldanskih urah so priredile godbe na pihala promenadne koncerte, na kar so ljudje odhajali na razne prvomajske izlete v okolico Jesenic. Za one, ki so ostali doma, pa je bilo dosti zabave na strelšču, zvečer pa v vseh domovih. Tudi naslednjega dne so Jeseničani praznovali praznik dela z organiziranjem številnih izletov v okoliške kraje in tako, četudi vreme ni bilo najugodnejše, praznovali svoj praznik kar najlepše.

sko izkoristiti, kar je delno pokazala tudi praksa v preteklem letu. Ker znesek za negospodarske investicije ni velik, bo treba pri delitvi upoštevati najnujnejše potrebe in pri tem pozabiti na ozke lokalne koristi.

Po predlogu družbenega plana, naj bi se v tem letu dokončalo predvsem tiste objekte, ki so bili začeti že v prejšnjem letu ali pa še prej. V tem smislu so tudi razdeljeni zneski po posameznih občinah (gradnje ceste Jamnik-Dražgoše, dograditev šole v Dupljah, Zalogu, Trsteniku in Javorjah, dograditev učiteljske stanovanjske hiše v Železnikih, ureditev ceste Senčur itd.). Razen tega so določena tudi sredstva za elektrifikacijo naših hribovskih vasi (Leskoviča, Jezersko, Sovodnj, Potok-Ravne-Torka, Log, Pevno, Zirovski vrh).

Za 5 % večji narodni dohodek kot v l. 1953

Iz družbenega plana je razvidno, da bo celotni družbeni proizvod v 1954 letu narasel za 8 odstotkov in bo znašal 12 milijard 33 milijonov 310 tisoč dinarjev, kar pomeni, da bo na posameznega prebivalca v kranjskem okraju prišlo 148.292 dinarjev. Narodni dohodek (ki ga dobimo, če odštejemo od celotnega družbenega proizvoda amortizacijo — ki bo letos za 38 odstotkov večja kot lani — in vrednost različnih surovin iz preteklih let) pa bo ostvarjen v višini 10.785.833.000 dinarjev. Na prebivalca pride 132.919 dinarjev narodnega dohodka, oziroma 5 odstotkov več kot lani.

Nekje ljudi preveč, drugje pa premalo

Razprava o nezaposlenosti in obratnih nezgodah

V torek dopoldne je bila v Kranju V. redna seja zbora proizvajalcev, katere se je udeležil tudi predsednik republiškega zbora proizvajalcev tov. **Mavricij Bore**. Na seji so razpravljali o delu in problemih urada za posredovanje dela in v zvezi s tem o začasni nezaposlenosti, o vključevanju mladine v delo in uk, o nezgodah v podjetjih in o drugih vprašanjih.

To je že drugič, da je zbor proizvajalcev razpravljal o teh vprašanjih, ker gre za družbeni

problem, ki postaja v zadnjem času vse bolj pereč. Posebno akutno je vprašanje naraščanja začasno nezaposlene delovne sile. V kranjskem okraju je zaposlenih 21.800 oseb, prijavljenih kot začasno nezaposlenih pa je 550 oseb ali 2,5% od skupnega števila zaposlenih. Toda ti podatki ne ustrezajo dejanskemu stanju, ker je evidenca še nepopolna in zato računajo, da je v okraju trenutno kakih 1100 nezaposlenih oseb, kar znesi 8 odstotkov od vseh zaposlenih.

V zadnjem letu je Biro za posredovanje dela našel delo 1501 osebi, med njimi 659 ženam. Oskrbnine in otroških dokladov pa je bilo v zadnjih dveh letih izplačanih za nad 3.770.000 dinarjev.

Seveda pa bi videli problem nezaposlenosti enostransko, če bi ga gledali skozi suhe številke začasno nezaposlenih, ki so resda precej visoke. V razpravi je namreč prišlo močno do izraza dejstvo, da med tem, ko je na splošno delovne sile preveč v nekaterih strokah delavcev primanjkuje. Tako n. pr. gradbena podjetja ne morejo dobiti dovolj delovne sile, niti dovolj mladincev, ki bi se želeli izučiti v gradbenih strokah.

Posredovalnica za delo se je v preteklem letu ukvarjala tudi z vprašanji obratnih nezgod, ki

V tretjem delu družbenega plana so nanizani ekonomski ukrepi, potrebni za izpolnitev plana. Določen je delež gospodarskih organizacij na doseženem dobičku, delež občinskih odborov in Ljudskih odborov mestnih občin na dohodkih okraja, plan sečnje lesa in sredstva za posamezne sklade. Iz privatnih in zadružnih gozdov ter gozdov splošnega ljudskega premoženja, ki niso v sklopu Gozdnega gospodarstva, se v letošnjem letu po planu lahko izseka 101.200 prn lesa (netto) in sicer 33.500 prn za industrijsko potrošnjo, 7.400 prn za lokalno potrošnjo in 60.000 prn za lastno potrošnjo. Četrta del družbenega plana pa obsega vrednostni prikaz proizvodnje za leto 1954.

Praznik v Kropi

Letošnji 1. maj so tudi v Kropi veselo proslavili. Na predvečer praznika je imel delavski svet tamkajšnje tovarne slavnostno sejo, nato pa so imeli v novem kulturnem domu lepo prireditev. Na proslavi je o pomenu 1. maja govoril predsednik delavskega sveta tovarne »Plamen« tovariš Rozman, zatem so člani kulturnih društev izvedli nekaj recitacij in zapeli domače in partizanske pesmi.

Na dan 1. maja so zaradi slabega vremena prav tako prenesli prireditev v dvorano kulturnega doma. V soboto pa so imeli prve moto dirke po novi cesti na Jamnik. Dirk se je udeležilo okoli 20 tekmovalcev.

Turizem - važna in pomembna gospodarska panoga

Kranj s svojo okolico ima vse pogoje za razvoj turizma

Da zavzema turizem čedalje bolj pomembno mesto v našem gospodarstvu na Gorenjskem, je dejstvo. Zlasti to je tudi močno poudarila konferenca o problemih turizma v kranjskem okraju, ki je bila 29. aprila 1954 v Kranju.

Kranjski okraj ima ravno zaradi izredno ugodne naravne lege in obilice naravnih lepot, letoviških krajev, zimsko športnih centrov ter planinskih postojank itd. vse pogoje, da se razvije v eno najmočnejših turističnih predelov v naši domovini. Možnosti razvoja Selške in Poljanske doline na tem področju so se komajda začele izkoriščati.

Ugotoviti pa je treba, da se turizmu do sedaj ni posvečala takšna skrb, kot jo pravzaprav popolnoma upravičeno zasluži. Zato je tudi razumljivo, da je še zelo veliko pomanjkljivosti in nepravilnosti, ki pa so do neke mere upravičene in izhajajo iz objektivnih težav v prvih povojnih letih.

Za razvoj in rast turizma so poleg ostalega osnovni pogoji ustreznosti gostišča. Če pa analizi-

Družbeni plan kranjskega okr. za 1954. leto je sestavljen zelo pregledno in vestno. Z ekonomskimi merami, ki jih predvideva, bo nedvomno predstavljal v okviru zveznega in republiškega plana zanesljiv kažipot za pravi in skladen razvoj gospodarstva v tekočem letu.

-5 minut po telefonu-

Razgovor s tov. Antonom Golmajerjem

Vedno manj je v kranjskem in radovljiškem okraju občin, o katerih v našem tedniku še nismo pisali. Še nekaj števil in lahko bomo rekli: prav vsi so bili na vrsti. Seveda pa nismo pozabili pri tem na občinske ljudske odbore v kamniškem predelu; tudi te bomo še vse poklicali in nato našo rubriko »5 minut...« zaključili.

Predsednik občinskega ljudskega odbora v Črnicu, na katerega smo se tokrat obrnili, nam je povedal o delu v njihovi občini marsikaj zanimivega. Na kratko takole:

Naselja v občini Črnivec so bila med okupacijo hudo prizadeta. Veliko hiš je bilo porušeni in požganih. Pridne roke naših prebivalcev pa so hitro obnovile porušene domove in sezidale nove hiše. To delo je seveda trajalo nekaj let. Večina tega, lahko rečem ogromnega dela, je bilo opravljenega prostovoljno. Šele potem, ko smo enkrat obnovili porušena naselja, pa smo lahko posvetili večjo pozornost prepotrebni komunalnim delom. Z veliko težavo smo vzdrževali ceste, vendar smo tudi to zapreko premagali s prostovoljnimi delci in ob tej priliki moram res pohvaliti pridne prebivalce, ki so žrtvovali veliko število prostovoljnih delovnih ur. Ob prvi priložnosti smo izrabili priliko in pričeli v Mošnjah zidati prosvet. dom. Pri gradnji doma so državljani napravili nič manj kot 19.000 delovnih ur. Prvo prireditev v novem domu smo pa imeli že jeseni 1951. leta.

Mnogo je bilo govora o novi železniški postaji v Globokem. Zadevo smo zelo hitro uredili in rešili. Novo postajno poslopje smo zgradili v rekordnem času, v dveh mesecih. Prebivalci okoliških

naselij so z novo postajo zelo zadovoljni, saj imajo sedaj dobro zvezo z drugimi kraji. Posebno delavcem smo zelo ustregli, ki se dnevno vozijo v tovarne v druge kraje in so doslej imeli dolgo pot do najbližjega kolodvora. Prav tako smo v Globokem zgradili tudi vodovod in poleg drugih manjših komunalnih del na območju našega občinskega ljudskega odbora še rezervoar za vodo na Brezjah. Rezervoar je namenjen varnostnim ukrepom proti požarom. Pri teh naštetih gradnjah, železniški postaji, vodovodu in rezervoarju je bilo opravljenih tudi veliko prostovoljnih delovnih ur, saj so prebivalci vedeli, da vse, kar gradijo, gradijo za sebe.

Električna mreža v naših naseljih je bila že precej dotrajana in smo jo v veliki meri že obnovili, deloma pa napravili novo. Pri elektrifikaciji smo sedaj že v zaključni fazi, le nekaj luči nam še manjka.

V letošnjem letu imamo tudi nekaj načrtov. Med prvimi pa novogradnjo treh betonskih mostov, obnovitev strehe na šoli ter gradnjo novega kulturnega doma na Brezjah.

ba čimprej izboljšati, saj tudi predvsem od tega zavisi daljši zadrževanje ljudi v posameznih letoviških. Seveda pa gostinstvo tudi ne sme — in bo v bodoče vedno manj smelo — zanemarjati potrebno uslužbo in zadovoljivo postrežbo, na vsak način s primernimi cenami oskrbe, stalnim in pestrim oskrbovanjem itd.

Nič manj važen člen v okviru celotnega problema turizma pa je vprašanje prometa, odnosno prevoza turistov. Za razvoj turizma so prometne zveze, ugodna in udobna prometna sredstva ter ustrezne naprave, brez dvoma osnovno gibalno. Tudi tu moramo ugotoviti, da še ni storjeno vse, kar bi se morda z malo dobre volje že dalo doseči. Dejstvo je, da naš prevoznik park, tako železniški kot avtobusni, ni še na zadovoljivi višini in da je trenutno nabava novih vozil zaradi previsokih uvoznih količnikov praktično nemogoča. Toda marsikje so še skrite notranje rezerve, ki jih bo treba vsekakor odkriti in izkoristiti.

Kakšne so bodoče naloge

Kot že rečeno, bo treba predvsem skrbeti za povečanje kapacitete ležišč. To stanje bo tre-

(Nadaljevanje na 2. strani)

2. GLAS CORENUNEN

PEVSKI ZBOR JESENIŠKE
»SVOBODE« JE PRIREDIL
DESETI KONCERT

Minulo nedeljo je gostoval pevski zbor jeseniške »Svobode« v bohinski kotu. Obiskal je Gorjušan in Bohinjsko Belo. Oddaljenost Gorjušan in vnetno naporno peščenje jeseniških pevcev ni motilo, saj so se odločili gostovati čim večkrat v oddaljenih okoliških krajih, kjer so obiskov raznih kulturnih skupin najbolj potrebni. Največje zadoščenje so doživeli pevci na Gorjušan. Z Gorjušan, Koprivnika in drugih oddaljenih vasi je prihitelo staro in mlado in do zadnjega kotička napolnilo dvorano v osn. šoli. Ta je žal majhna in vseh ni mogla sprejeti. Med nastopajočimi in poslušalci je bil takoj potreben kontakt in koncert je v resnici lepo uspel. Pred odhodom so morali jeseniški pevci obljubiti, da bodo Gorjuše pred zimo še enkrat obiskali. Nič slabše ni uspel zvečer koncert na Bohinjski Beli. Poslušalci so bili navdušeni nad izvajanjem moškega in mešanega zbora. Program so morali podaljšati in peti tudi po koncertu zunaj pred prosvetnim domom, kjer so tudi Belanom obljubili, da jih bodo še obiskali. Pevski zbor jeseniške »Svobode« je priredil že deset koncertov in dvanajst nastopov v okviru letošnjega tekmovanja, ki bo kmalu zaključeno.

TUDI JAVORNIŠKA
»SVOBODA« DOSEGA V TEKMOVANJU LEPE USPEHE

Kulturno-prosvetna društva radovljanskega okraja v resnici tekmujejo. Težko je reči vnaprej, katero društvo bo doseglo prvo mesto. Vsaj z gostovanji je uspeh povprečno isti, t. j. povsod več kot zadovoljiv. Tudi javorjniška »Svoboda« dosega v tekmovanju priznane uspehe. Minulo nedeljo je gostovala godba na pihala na Golniku, kjer je priredila nad 700 udeležencem promenadni koncert. Poslušalci so bili nastopajočim zelo hvaležni in si podobnih obiskov še želijo. Z Golnika se je odpeljala javorjniška godba na pihala v Podnart, kjer je prav tako priredila promenadni koncert pred pevskim koncertom, ki ga je ob 14. uri priredil v Podnartu moški pevski zbor javorjniške »Svobode«. — O teh nastopih smo v prejšnji številki našega lista že pisali.

DRAMSKA ŠOLA NA JESENI-
CAH JE PONOVILO SVOJO
PRODUKCIJO

Minulo nedeljo je dramska šola jeseniške »Svobode« ponovila svojo produkcijo v Mest. gledališču na Jesenicah. Premiera je bila popoldne, zato so organizirali ponovitev zvečer. Četudi je bil uspeh produkcije velik, obisk ni bil zadovoljiv. Morda ne bi bilo napačno ponoviti produkcijo v kakem okoliškem kraju. Veliko zanimanje je za tečaj pokazala Kropa. Kaj ko bi produkcijo ponovili tam?

Hoteli so podati obračun
o svojem delu

Uprava Centralne sindikalne knjižnice na Jesenicah je obvestila svoje bralce, ki jih je bilo 4000, kakor vso ostalo javnost, o sestanku, na katerem bi dala poročilo o dosedanjem delovanju, predvsem o delovanju v prvem četrtletju tekočega leta. Sestanka, na katerem bi se pogovorili tudi o izboljšanju delovanja jeseniške knjižnice, pa sta se na veliko razočaranje udeležila le dva in to ena bralka ter zastopnik Mestnega sindikalnega sveta. Ta odnos bralcev in ostale jeseniške javnosti do delovanja Centralne sindikalne knjižnice na Jesenicah, je vse graje vreden. Če bi se udeležilo sestanka le 10% bralcev, bi jih moralo priti 378, a se ga je od vseh bralcev udeležil le eden.

Knjižnica, ki ima 13.159 knjig, in je izposodila v prvem tromesečju tekočega leta 5241 leposlovnih, 43 poučnih, 10 političnih in 1.311 mladinskih ter 88 ostalih knjig, zasluži s strani javnosti več pozornosti. Če pomislimo, da je obiskalo knjižnico v prvih 4 mesecih tekočega leta 3309 bralcev, od teh 1249 delavcev, 1537 mladine, 430 namencev in 93 ostalih, zopet ugotovimo, da bi bil obisk v knjižnici lahko številnejši in da bi moralo biti predvsem število nameščenecv dosti večje. V pr-

Na odru jeseniškega Mestnega gledališča se je Shakespeareu spet odgnila zavesa; tokrat njegovega »Othello«. Pred nekaj leti je dvignila uprizoritev »Romea in Julije« v krogih, ki si lastijo Shakespeareove umetnine bolj zase, precej prahu. Kritiki so nam drobili, da smo komaj »za Moliera«, kaj šele za Shakespeara. Shakespeara so si ljubitelji lepih umetnosti na Jesenicah zaželeli že pred vojno in so z uprizoritvami tudi poskušali. Razumljivo je, da mu niso bili dorasli niti igralci niti publika. Toda kaj pa je bilo takrat sploh storjenega za poznavanje Shakespeara med provincialnimi mesti, ki niso imele niti višjih gimnazij, kjer bi se vsaj nekaj čulo o tem genialnem dramatičarju? Po vojni se je gledališko delo na Jesenicah postavilo na resnejšo osnovo in polagoma začelo utirati pot Schillerju, Molièru, Shakespeareu in drugim. Zahvaljujoč vsesplošnemu izobraževanju in rasti zanimanja in sodoživljanja publike so bili ustvarjeni zadostni pogoji za prvi poizkusi s Shakespeareom. Moramo priznati, da je poizkus z »Romeom in Julijo« v osnovi uspel. Glavni problem je seveda bil in je še — kultura govora. A kaj moremo še zahtevati ob strokovno nezadostno izvežbane ansamblu! Plodovita in uspešna povojna dejavnost je že prinesla prve sadove in z njimi neposrednost doživljanja. Tudi problemi odrskega govora se bodo ublažili, ko bodo ustvarjeni zadostni pogoji za monolitnejše in sproščenejšo delo na tem odru. »Kranjski komedijanti« so podčrtali to pot. In zakaj ne Shakespeara? Je mar on edina pravica velikih gledališč? — Shakespeare mora priti v železni repertoar slehernega resnejšega odra.

Nesteto je predsodkov in nesteto zmigovanj. A zakaj ne posredovati teh umetnin vsem, za katere je Shakespeare pisal!

In spet predsodki o neki zapleteni filozofiji! Prenekatera na videz zapletena misel je v bistvu le ena mnogih življenjskih modrosti. Zakaj ne prav teh posredovati ljudem!

Zgodovinski ozadje »Othello« je doba beneško-turških pomorskih bitk, katerih zadnja se je končala l. 1571 pri Lepantu v beneško korist. Shakespeare je pomaknil večino dogajanja na otok Ciper, beneško posest in oporišče beneškega ladjevja. Več o zgodovinski vernosti »Othello« je težko govoriti. Snov je vzeta iz Cinthijeve novele, toda Shakespeare »Othello« ni več rimljanski mit, temveč vselej možna povest trpljenja plemenitega srca.

Zamorec Othello poroči Benečanko Desdemono proti vednosti njenega očeta. Že prvi dan pa mora kot poveljnik beneškega brodovja na pohod nad Turke, ki se približujejo Cipru. Njegovo praporščak Jago, zavistno stremelj za uveljavljanjem, si hoče očistiti pot do ciljev, začne

z intrigami krhati srečni Othellov zakon. Cassio, Othellov pobočnik, mu je glavna ovira, kajti mesto pobočnika je Jagov glavni cilj. Njega zaplete v izmišljeno in podtaknjeno zgodbo z Desdemono in vname v Othellov ljubosumje, da v navalu brezumja svojo ženo umori. Jago je tik pred dosegom cilja razkrinkan, Othello pa si v spoznanju prevare in zmotnega ljubosumja vzame življenje.

Splošno mnenje je, da je »Othello« tragedija ljubosumja in da je ljubosumje tista sila, ki zamorca uniči. Vendar Othello sploh ne pozna ljubosumja vse dotlej, ko ga Jago »zastrupi« s svojimi intrigami. Naivna nrvstvenost in vera v Jagovo poštenje zavedeta Othella, Shakespeareovi ljudje so žrtve svojih lastnosti, slabosti, nagonov in strasti. Filozofija teh ljudi je bolj njihova življenjska modrost, kot pa stroga moralna in filozofska načela.

Othello utelešuje veličino, ple-

menitost in misli, ki izražajo ves blesk njegove sreče in pozneje — nesreče. Kot črnc je daleč od primitivnih nagonov. Barva njegovega lica ne izraža kakršnihkoli Shakespeareovih rasnih predsodkov; delno je to le Othellov lastni kompleks.

Desdemona je le pasivna žrtev, a eden najlepših likov Shakespeareove bogate zakladnice.

»...tu, kamor sem shranil svoje srce, tu, kjer živim, ali sploh ne živim... odtod pregnan...« — ob tem spoznanju Othello klone in to je bistvo te tragedije.

To čudovito, morda najdovršenejšo Shakespeareovo umetniško je režijsko in scensko pripravil Bojan Čebulj. Od igralcev sodelujejo: T. Rant (Othello), S. Korošec - Maroševićeva (Desdemona), M. Stare (Jago), M. Čebulj (Emilija), V. Azman (Bianca), S. Polanc (Cassio), E. Kavčič (Roderigo) in A. Oblak, J. Tomažič, F. Lotrič, J. Pogačnik in drugi.

Prosvetno delo v Begunjah

Graščina v Begunjah na Gorenjskem ima že pestro in zanimivo preteklost. Služila je različnim namenom. V času stare Avstrije in tudi tik pred drugo svetovno vojno je bila v njej ženska kaznilnica. Leta 1941 je okupator iz nje napravil zapor za talce. V novi svobodni državi je bil v njej kazensko poplavljalni zavod, za njim šola LM, ki je v letu 1952 odstopila zgradbo z ekonomijo vred Svetu za zdravstvo in socialno politiko LRS. Ta zadnji je poslopje preuredil v bolnišnico za duševno bolne. Adaptacijska dela še vedno trajajo.

Avgusta 1953 je novo urejena bolnišnica sprejela prve bolnike. V času priprav so bile velike razprave o tem, če je primerno, da se tu nastanijo duševno bolni. Tudi Begunjčani so glede tega imeli marsikatero pikro na jeziku.

Časi pa se obračajo in že po nekaj mesecih smo se v Begunjah in okolici prepričali, da nam ni žal, da je pri nas bolnišnica, v kateri zdravijo duševno bolne. Človek bi dejal, da ti ljudje ne zmorejo prav ničesar in so zdravi človeški družbi odveč. Toda temu ni tako. Mi

smo se že večkrat prepričali, da tudi duševno bolni zmorejo in znajo marsikaj napraviti. Bolniki delajo na vrtu, posestvu itd. Zene šivajo, pletejo in pomagajo pri notranjih delih. V bolnišnici imajo celo duhovite bolnike, ki so pod vodstvom sposobni delati tudi na prosvetnem področju.

Na gledališkem odru smo jih prvkrat videli že ob koncu leta 1953. Četrtri so nastopili 25. apr. 1954. Igrali so na prostem pod vodstvom zdravnika dr. Gaberščaka, ki jih je v svojo žrtvovalnostjo mnogo naučil, tako, da so Begunjčani zopet preživeli veseli popoldan, ki ga je priredila igralska skupina duševno bolnih iz bolnišnice Begunje. Nad 500 ljudi je sledilo dobro izvajanim točkam. Gledalci so komaj čakali, da se na deskah pokaže priljubljena pojava tov. Romana, ki je vse najpristranske zabaval in s svojim nastopom žel veliko priznanja.

Takih prireditev si še želimo — je bilo slišati od vseh strani, ko so gledalci zapuščali prireditveni prostor, — kar prav je, da so ti bolniki tukaj — imamo vsaj kaj gledati, ker prosveta v Begunjah peša.

Nekaj o letovanju zdravstveno
ogrožene mladine

Čeprav je še precej hladno, nas le dober mesec in pol loči od šolskih počitnic, — časa letovanja, taborenj in dnevnih letov.

Zato je razumljivo, da so začeli prav v tem času — čeprav je to že pozno — nekateri ljudje kritizirati priprave za letovanja zdravstveno ogrožene mladine. Ker gre pri teh govoricah v precejšnji meri za nepoznavanje dela komisije za letovanje, naj na kratko pojasnim nekaj teh problemov z željo, da bi vnaprej razpravljali bolj konstruktivno, da ne bi rušili tisto, kar je že narejenega.

Organizacija letovanja je bila poverjena do leta 1952 odboru za prosveto, preteklo pomlad pa je prešla ta naloga na Sveto za socialno skrbstvo in zdravstvo, z željo, naj se omogoči letovanja predvsem zdravstveno šibkim otrokom. Denarna sredstva so delno zagotovljena iz proračuna, ostalo pa morajo prispevati starši otrok.

Preteklo leto je letovalo pod vodstvom Sveta za zdravstvo in socialno politiko 176 otrok, in sicer dve izmenj po 30 otrok v Lomu nad Trzinom, 2 izmenj po 55 otrok v Strunjanu, mesto Kranj pa je organiziralo letovanje otrok v Koprju.

Letos bo letovalo skupno z otroci iz Kranja 480 otrok, pri-

javljenih pa jih je preko 1500. Predvidoma bodo znašali izdatki za letovanja 2.775.540 din, oz. na otroka okrog 5.600 dinarjev. Skupni prispevki otrok od 2.000 do 4.000 din bodo znašali predvidoma 960.000 din, iz okrajnega proračuna pa bo danih v ta namen 1.780.000 dinarjev.

Priprave za letošnja letovanja trajajo že od lanskega oktobra. Svet za zdravstvo in social. politiko je imenoval takrat komisijo z nalogo, naj pravočasno preskrbi prostore, oziroma počitnice primerno hišo v obmorskem kraju, da bi jo OLO z mestno občino Kranj kupil in tako omogočil letovanje tudi predšolskim otrokom v maju in septembru.

Ker komisija ni našla primerne stavbe, se je odločila, da se pogodi z Dijaškim domom v Splitu, da odstopi svoje prostore preko poletja, kasneje pa je bila sklenjena podobna pogodba tudi z domom na Sušaku.

Na ta način bodo naši otroci letos letovali takole: 1 morskima izmenj 140 otrok (mlajša skupina) na Sušaku, druga in tretja morskima izmenj po 140 otrok v Splitu in dve izmenj po 30 otrok v Lomu. Eno izmeno v Splitu je prevzela organizacija ZB okraja Kranj za otroke padlih borcev.

V mesecu februarju in marcu

Čeprav je vreme vsemu prej podobno kot sončni, topli pomladi, dreve vseeno cvete in vse bolj zeleni

Lutkovno gledališče za 1. maj

Po večmesečnem odmoru se je v počastitev 1. maja predstavilo občinstvu jeseniško lutkovno gledališče, ki deluje v okviru Svobode. Medtem, ko je bilo v minulemu letu izredno delavno, je uprizorilo letos le nekaj repriz iz lanskeoletne sezone, ker so preurejevali oder in se pripravljali na uprizoritev Lili Novy-jeve petdejanke: »Mojca in živali«. Lutke za novo premiero je izdelala Pengov Aiša iz Ljubljane, sceno, ki je bila izredno bogata, so izdelali Jeseničani sami, glasbene vložke pa je priredil Franc Ogrizek. V režiji

že priznanega režiserja jeseniškega lutkovnega gledališča Slavana Berliška, so uprizorili jeseniški lutkarji zahtevno igro »Mojca in živali« na predvečer praznika dela. Predstava je bila za vabljenе goste, ki so dvorano lutkovnega gledališča v domu »Svobode« polno napolnili. Če človek primerja prvo predstavo jeseniškega lutkovnega gledališča, ki je bila uprizorjena pred tremi leti na provizornem odru gimnazijske telovadnice, mora ugotoviti velik napredek. V resnici moderen in tehnično povsem izpopolnjen oder ter strokovno in tehnično dobri lutkovni igralci imajo zaslug, da je jeseniško lutkovno gledališče med najboljšimi in da ne zaozstaja več dosti za ljubljanskim lutkovnim gledališčem. Prav gotovo gre poleg igralcev in tehničnega osebja največje priznanje režiserju Berlišku. V resnici dobro naštudirano petdejanke »Mojca in živali« bodo ponovili na domačem odru za otroke in tudi za odrasle najmanj desetkrat, nato pa bodo organizirali gostovanja po okraju. Izgleda, da bo jeseniško lutkovno gledališče v minulih mesecih zamujeno delo nadoknadilo v prihodnjih dveh mesecih.

Proslava je dobro uspela

Po vseh mestih in večjih vaseh so bile 27. aprila lepe proslave. Kako pa tudi ne. Saj je ta dan 13. obletnica ustanovitve OF. Tudi na Primorskem pri Kranju ga niso pozabili. Lepaki so vsepovsod vabili na proslavo, ki je bila ob 20. uri v dvorani Zadrugne doma.

Za uvod je mešani zbor Svobode Primskovo zapel tri pesmi: Internacionalno, Bazovico in Pesem o Titu. Dirigiral je Julka Mandeljčeva, ki je zopet dokazala, da je eden najbolj delavnih članov Svobode. Ko je zbor odpel pesmi, je stopil na oder tov. Pokoren. Imel je kratke govore, v katerem nam je v skopih obrisih orisal borbo naših narodov za osvoboditev in pomembno vlogo OF.

Zatem so nastopili pionirji osnovne šole Primskovo. Kar dobro so se odrezali, posebno pevski zbor pod vodstvom tov. Turharjeve.

Dve članici Svobode sta na harmonikah zaigrali venček partizanskih pesmi.

Tudi moški zbor je zapel tri pesmi: Nebo žari, Ob večerni uri ter Hej tovariši.

Za konec pa je nastopil tamburaški zbor Svobode Primskovo. Zelo je še mlad. Vadi šele dva meseca, pa je pokazal že dobre uspehe.

Dobro so se odrezali tudi pionirji in pionirke III. razreda osnovne šole s prizorom Katica, ki jim je lepo uspel in žel navdušeno ploskanje.

Poklonili so se
obletnici ustanovitve
OF

V ponedeljek zvečer je bila akademija v domu »Svobode« na Jesenicah, na kateri so jeseniški svobodaši počastili praznik ustanovitve Osvobodilne fronte. Poleg govora o pomenu ustanovitve OF so na akademiji nastopili pevci in recitatorji, nakar je sledil članski sestanek, na katerem so izvolili jeseniški svobodaši delegate za kongres »Svobode«, ki bo koncem maja v Celju. Obletnico ustanovitve OF so počastili tudi člani SZDL terena Plavž. Povabili so godbo jeseniške »Svobode«, ki je priredila promenadni koncert pred bolnico ter pred domom onemoglih na Plavžu, in pevce istega društva, ki so priredili koncert v domu onemoglih. Sledila je akademija v dvorani kurilnice na Plavžu. Nato so položili venec pred ploščo padlim v NOB.

Bivši pregnanci in interniranci se zbirajo

Vsem, ki so bile med leti 1941 in 1945 znane razmere na Gorenjskem vedo, da je okupator zapiral in preseljeval ljudi, ki so sodelovali z NOB. Slovence so izseljevali v Werenfels, Gunzenhausen, Hüttenbach, Hagelbühler itd. Posebno veliko pa je bilo borcev in aktivistov, ki so bili internirani v koncentracijskih taboriščih širo po Nemčiji. Vsi ti ljudje so se po končani vojni vrnili domov, v tuji zemlji pa so pustili številne

svojce. Preživeli interniranci in izgnanci so sklenili, da se bodo zbrali v svoje društvo pod okriljem Zveze borcev. Zastopniki številnih taborišč in lagerjev se bodo zato zbrali v nedeljo, dne 16. maja na Javorniku, da skupaj s člani SZDL, ZK in ZB ustanovijo svojo organizacijo, ki bo zajela vse nekoč pregnane Gorenjce. Posebno svečanost pa bodo imeli pregnanci iz taborišča Gunzenhausen 9. maja, ko bo poteklo 12 let, odkar jih je

okupator pregnal iz njihovih domov. V tem taborišču so bili v glavnem Gorenjci iz Gorij, Blede in okolice ter veliko železničarskih družin s Hrušice.

Spominska svečanost bo kot rečeno 9. maja ob devetih dopoldne v Podhodu v restavraciji »Vintgar«. Na tej slovesnosti se bodo interniranci med drugim pogovorili tudi o obisku grobov svojcev v tujini.

Drobne iz Žirovnice

Pred kratkim je razsajal hud veter, ki je pihal s Stola proti Lescam in Radovljici in o katerem smo v našem listu že pisali. Občinski odbor je ugotovil, da je naredil na hišah, drevju, kozolcih in predvsem na gospodarskih poslopih za okrog 50 milijonov dinarjev škode. Veter je bil tako močan, da ga ljudje ne pomnijo. Predvsem je utrpela škoda nova hiša tov. Legata iz Žirovnice, ki ji je podrlo dve steni v mansardi in odneslo streho. Razkrilo je tudi več drugih hiš in skedenj posestnika Slamnika.

Delavsko prosv. društvo »Svoboda« v Žirovnici je uprizorilo dobro naštudirano igrano »Pepek«. Vsi igralci in igralke so se potrudili in je igra ugajala odraslim in otrokom. Za režiserja in tovariško, ki je naštudiral plese, je bilo to odsko delo precej trd oreh.

Igro bodo še večkrat ponovili.

KUD »Fr. Prešeren« z Breznice je z uspehom odigralo Jurčičevega »Domna«. Uprizorili so štiri predstave. Vsi igralci in režiser so se tokrat pošteno potrudili. Posebno sta ugajala be- rač Urh in Spilkin Jožek. Tudi mati je pokazala mnogo sposobnosti. Prav tako se je izkazal režiser v vlogi Sove. Imeli smo priliko videti tudi nekaj novih igralcev, ki so pokazali svojo nadarjenost.

Ker poštne pošiljke, naslovljene na Breznico, večkrat potujejo po raznih krajih podobnega imena, je občinski odbor preimenoval osn. šolo in nižjo gimnazijo Breznica v Žirovnica, kakor nosi naslov tudi občinski odbor, postaja in pošta.

Na zadnjem zboru volivcev so tovarniški delavci Železarne Jesenice, ki stanujejo v občini Žirovnica, izrazili željo, da bi jim Železarna za prevoz v službo nudila avtobus. V vlaku delavci največkrat ne dobijo prostora, mnogi pa so od postaje oddaljeni tudi 1 uro hoda.

Občinski odbor ima vse pripravljeno za gradnjo prepotrebne vodovoda izpod A. J. dne. Pol občine je namreč brez dobre pitne vode in zlasti v poletnih mesecih je zmanjkuje.

V naši občini pogrešamo primernih razglasnih desk, na katerih bi oglašala društva in občinski ljudski odbor. Potrebne pa bi bile take deske, ki bi onemogočile zlikovcem trganje oglasov in lepakov.

Uspešen plemenski sejem

Zveza rejcev pincgavskega goveda je priredila 28. aprila velik plemenski sejem za bika. Sejem je bil letos v Nakiem, ker dosedanje sejmišče v Kranju ni več ustrezalo potrebam sodobnega sejmišča. Sejmišče je bilo prostorno in pregledno, okrasitev in ozvočenje pa je dalo dnevu prazničen značaj.

Na sejmu je bilo 65 bikov ter 10 krav in telic. Živali so bile prignane iz okrajev Kranj, Radovljica in Ljubljana-okolica. Značilnost tega sejma je bila ta, da je večina živali imela rodovnik in podatke o proizvodnosti svojih staršev. Posebej pa se je odlikovala živina iz radovljiškega okraja, ki je po telesnih oblikah kazala, da je utrjena in vzrejena na prostem. Pri živini iz kranjskega okraja pa je bilo opaziti ravno nasprotno. Bila je slabša zaradi pretirane in nepravilne hlevske vzreje.

Pred začetkom sejma je živali ocenila posebna strokovna komisija, nato pa se je pričela prodaja po načinu dražbe. Prodanih je bilo 49 bikov za okrog 3.700.000 dinarjev. Povprečna ce-

na za enega bika je znašala 77 tisoč dinarjev. Najdražji bik je bil prodan za 178.000 dinarjev. Kupila ga je Kmetijska zadruga Kranj. Potrebno je pripomniti, da so se kot kupci v glavnem na sejmu pojavile kmetijske zadruge.

Značilnost sejma je bila tudi v tem, da je večina kupcev želela kupiti prvovrstne bika in da se posamezniki niso ustrašili izdati v ta namen tudi večje vsote denarja. Prav gotovo je to dokaz razgibanega delovanja živinorejskih odborov kmetijskih zadrug in stremjenja kmetijskih ljudi k izboljšanju in povečanju proizvodnje.

Poudariti pa moramo, da kupci niso, čeprav je bilo blago na dražbi, brezsmiselno dvigali cen. Če namreč primerjamo cene posameznim živalim lahko ugotovimo, da so se gibale v sorazmerni u ocenitveni komisije in po dejanski plemenski vrednosti. Vsi dobro ocenjeni biki letošnjega sejma so bili prodani, kar ne bi mogli trditi za prejšnja leta. Ostalo je neprodanih le 16 bikov slabših kakovosti.

Otvoritev ceste Radovljica - Lesce

V četrtek popoldne je bila slovesno izročena svojemu namenu modernizirana cesta Radovljica - Lesce. Na križišču cest pri Gasilskem domu v Radovljici je bil čez cesto napet trak, ki ga je ob navzočnosti predstavnikov okraja, mestne občine in graditeljev prerezal predsednik

Iz Kranja

V sredo, dne 28. aprila t. l. je imela mladina terena Huje-Kranj svoj redni občni zbor. Na zboru so bili prisotni tudi predstavniki množičnih organizacij. Iz živahne razprave je bilo opaziti, da se mladina zelo zanima za razna politična, gospodarska in kulturnoprosvetna vprašanja. Posebno so se navduševali za razne panoge športa, kot n. pr. košarko, odbojko, tenis itd. Zato so sklenili, da bodo zaprosili LOMO Kranj za dodelitev potrebnega prostora, kjer bi se mladina lahko izzivila. Govorili so tudi o ustanovitvi mladinskega pevskega zbora ter lutkovnega gledališča.

Novi odbor, ki šteje 9 članov, se je takoj po občnem zboru sestel in se konstituiral.

OLO Radovljica tov. Milan Kristan. Šef cestne uprave tov. Pavel Marinšek pa je na kratko poudaril pomen te ceste za lokalni in turistični promet. Nakazal je nujno potrebo razširitve in moderniziranja te ceste. Vzdrževanje prejšnje makadamske ceste, ki je bila ozka, vijugasta in izredno izrabljena, je zahtevala letno velika denarna sredstva, ki pa bodo pri sedanjih asfaltiranih cest skoraj odpadla.

Cesto so začeli obnavljati v avgustu leta 1953. Vsled dolgotrajnega deževja so dela na cesti v pozni jeseni prekinili, pred tedni pa so z delom zopet začeli. Delo je izredno hitro napredovalo. Cesta je 6 m široka, na levi je 2 m širok pločnik za pešce, na desni pa pol metra široko izogibašče.

Prejšnji teden se je zagovarjal na okrožnem sodišču v Ljubljani Josip Grašič, že večkrat

Kot kupci so se posebno izkazale kmetijske zadruge kranjskega okraja, saj so kupile 57% vseh prodanih bikov. Ostalo so odkupile zadruge okrajev Radovljica, Ljubljana-okolica in Tolmin.

Zveza je zadrugam iz Selške in Poljanske doline, ki so nakupile največ bikov, organizirala brezplačen prevoz.

Prireditve je pokazala, da postaja delo živinorejske organizacije čedalje boljše in solidnejše, obenem pa naj bo ta sejem zadnji opomin tistim kmet. zadrugam, ki še niso pričele z organiziranim pospeševanjem živinoreje.

Kmetijski zadrugi Naklo pa gre večji del zasluga, saj je veliko pripomogla k uspešni izvedbi sejma.

Iz Bohinja

V občini Srednja vas v Bohinju so letošnji 1. maj praznovali zelo slovesno, morda bolj kot kdajkoli poprej.

Za proslavo so se pripravljali že delj časa. Sindikalna podružnica Srednja vas je prevzela iniciativo in je s pomočjo SZDL, LMS in KUD pripravila kulturni spored, katerega so izvajali v nabito polni občinski dvorani. Sodelovali so KUD Srednja vas, pevski zbor in pionirji osnovne šole.

Na predvečer so zagoreli kresovi, pa tudi slavnostni prostor je bil ozvočen. Ves čas praznikov je trajalo ljudsko rajanje. Tako so prebivalci Srednje vasi proslavili delavski praznik, ki postaja v življenju prebivalcev Srednje vasi vedno bolj pomemben.

2. maja je bila mladinska konferenca občine Srednja vas v Stari Fužini. Udeležba na konferenci je bila zelo dobra. Mladinci so obravnavali predvsem dosedanje delo in smernice bodočega delovanja svoje organizacije. V programu imajo razširitev in izboljšanje kulturno prosvetnega dela, vzgojo mladine za njihovo usposabljanje v gospodarstvu in sodelovanju v družbenem življenju.

S sodišča

kaznovan zaradi tatvine. Imenovani je zelo nevaren vlomilec. Čeprav je še mlad, mu delo nič kaj preveč ne diši, raje se zanjima za vlome in tatvine.

V Škofji Loki je iz zaprtih prostorov samskega doma odnesel razno perilo v vrednosti 2000 dinarjev. V bližini Kranja si je tudi privoščil slabo zavarovane prostore in odnesel blago v vrednosti okoli 2500 din.

Obtoženi se je branil, da je rabil denar za svoje preživljanje. Je mlad in sposoben za delo. Vlamjal je najraje ponoči. Misli je, da ga varnostni organi ne bodo mogli tako kmalu zasačiti, pa je bil kaj kmalu aretiran in priprt. Stanovanci okolice Kranja in Škofje Loke so se oddahnili, saj so se rešili nevarnega tatuta. Sodišče ga je pravično obsodilo na 8 mesecev strogega zapor.

Pred okrož. sodiščem v Ljubljani je bila v petek dopoldne že tretja obravnava proti dvema uslužbenecema Trg. podjetja »Žito« iz Kranja in sicer proti Jankotu Porenti, direktorju tega podjetja, doma iz Škofje Loke, in proti Jankotu Pfajferju, mlinarskemu pomočniku iz Šk. Loke.

Prvo in drugo obsodbo okrožnega sodišča je Vrhovno sodišče LRS na pritožbo javnega tožilca razveljavilo. Prvi obtoženi je bil obsojen na zadnji obravnavi na 2 leti in 6 mesecev strogega zapor, drugi obtoženec pa na 2 leti strogega zapor. Vrhovno sodišče je odredilo, da okrožno sodišče razpiše novo razpravo. Javni tožilec je oba obtožena obtožil, da sta s svojim nevestnim poslovanjem prizadela glavni poslovalnici »Žito« več sto tisoč dinarjev škode. Obenem sta bila obtožena poneverbe, zatajitve in zlorabe uradnega položaja. Prvi obtoženi je bil že predkaznovan v Kranju na 1 leto zapor.

Okrožno sodišče je moralo predvsem razčistiti slučaj s koruznimi in pšeničnimi otrobi. Prvi obtoženi je dal svojemu očetu brezplačno otrobo na ško-

Titova štafeta golobov - pismonoš

Kranjski rejci malih živali bodo letos sodelovali v Titovi štafeti golobov-pismonoš. Golobje-pismonoše, ki so že od nekdaj poznani kot zanesljivi kurirji, bodo letos iz vseh večjih jugoslovanskih mest odnesli pozdrave maršalu Titu za njegov rojstni dan.

Začetek štafete je bil na Reki, odkoder so prinesli v Kranj »štafeto palico« golobje-pismonoše kranjskih rejcev malih živali. Razen tega so golobje iz

Kranja prinesli tudi štafeto s pozdravi jeseniških železarjev.

Iz Kranja pa bo štafeta nadaljevala pot proti Zagrebu, kamor jo bodo ponesli golobje zagrebških rejcev malih živali. Golobe-pismonoše bodo spustili v soboto, 8. maja od pol 9. do 9. ure dopoldne s Titovega trga v Kranju. Vabimo Kranjčane, da si ogledajo odhod te svojevrstne, a zanimive in poučne štafete.

Ljudska tehnika v Loki je zelo delavna

Ljudska tehnika v Škofji Loki je prav gotovo po svojem delu, širini in načrtih med prvimi množičnimi organizacijami. Potrebno je zlasti poudariti, da širi njen krog med mladino, ki se sicer vedno zanima za tehnične probleme, a jo je treba pravilno voditi in usmerjati. Menim, da je LT v Škofji Loki na najboljši poti, da doseže velike uspehe: predvajanja poučnih filmov za mladino, ki zamašijo marsikatero vrzel v splošni izobrazbi mladine ter jo na privlačen način zainteresirajo za sodobne izsledke na področju tehnike; večje povezovanje z gimnazijsko in vaje- niško mladino; vrsta tečajev, ki jih nameravajo izvesti; osnova- nje novih sekcij, da bo mogel prav vsak najti nekaj zase. Morda bi bilo pametno poiskati primeren način večje in trdnjše povezave z mladino tovarn in večjih obratov, predvsem pa — ne zanemariti ženske mladine. Nikjer ni rečeno, da žensk tehni- ka ne zanima, ali pa celo, da jih »ne sme zanimati«, ker je njihovo mesto drugje, kakor večkrat slišimo. Taki nazori so več kot zaostali. Zakaj bi pa tudi pri nas ne znale ženske šofirati ali pa ravnati s kinopro- jektorjem? Ali je treba za to res iti v Ameriko?

Levi delež pri takem razma- hu LT ima seveda tovarna »Mo- tor«, ki je prevzela nekaj pa- tronat nad delom te organiza- cije, posebno pa njen neumor- ni predsednik tov. Logar, direk- tor tovarne. Zdi se, da je tak način organizacije dela v seda- njem času edino prikladen in najboljši. Oglejte si samo njihov novi kinoprojektor za filme na ozkem traku! Za to pa je treba seveda sredstev, ker iz nič tudi najboljši strokovnjak ne more nič ustvariti, saj »perpetum mobile« kljub raznim poskusom do danes še ni stvarnost.

Delo v LT se je v takih de- lovnih pogojih razmahnilo v vseh sekcijah: največ uspeha imata doslej moto-sekcija in propagandna. Zadnja je doslej predvajala že 18 ozkotračnih poučnih filmov iz vseh področij znanosti, tehnike in umetno- sti s predavanji, celo plastični »Korak v prostor« smo videli v Loki! Vsega tega pa ne zapi- rajo v ozki krog, ampak so si zadali med osnovnimi nalogami zlasti to, da širijo tehniko tudi na vas. Gostovali so že v Dra- gošah, Zabnici, Virmašah, Gore- nji vasi in Poljanah. Pa tudi druge, deloma novoustanovljene sekcije delajo: radio, foto, kino- operaterji, brodarji in modelar- ji. PT sekcija, ki je povezana z amaterji po vsem svetu bo n. pr. za rojstni dan tov. Tita spre- jemala in posredovala s sode- lovanjem JLA čestitke ne samo v naši državi ampak tudi izven nje.

šport * šport * šport

Pri Projektorju dovolj mladih moči

Kranjski namiznoteniški igralci so za prvomajске praznike organizirali IV. republiški turnir. Škoda je, da se turnirja ni- so udeležili tudi Jeseničani in Ljubljanci in so bili tokrat v Kranju poleg številnih domačih igralcev samo še Mariborčani in igralci Kočevarji. Vseeno pa turnir ni bil brez Ljubljanač- nov, ker so na turnirju sodelo- vali posamezni igralci iz Ljub- ljane, mladinci Odreda in mla- dinke Železnica. Vsi so prišli na turnir na svoje stroške, ker

jih njihovi klubi niso poslali. Turnir je predvsem pokazal, da so Kranjčani vzgajali že se- daj dobre namestnike Ahačiču, Hlebu, Petroviču, Rebolju in Bogatajevi, kajti imena Teran, Česen, Plut, Antolič in Dolenc so že poznana in tudi nekaj ve- ljaje v slovenskem namiznem tenisu. V kolikor bodo mladi tudi v bodoče s tako voljo trenirali kot so dosedaj, je popol- noma sigurno, da je pred njimi še lepa športna bodočnost. Kot druga ugotovitev pa velja, da so mladi igralci Kočevja v kvali- teti storili že velik korak na- prej.

Ekipa: Moški: 1. Projektor II. 2. Projektor I., 3. Kočevje. Ženske: 1. Projektor I. 2. Kočevje 3. Železnica Maribor; mladinci: 1. Projektor I. 2. Kočevje 3. Železnica Maribor; mladinke: 1. Projektor I., 2. Kočevje, 3. Železnica Maribor. Posamezni moški: A: 1. Rebolj, 2. Petrovič; moški B: 1. Prica (K), 2. Sedej (O); mladinci: 1. Prica (K), 2. Česen (P); ženske: 1. Bogataj (P), 2. Le- ban (Z); mladinke: 1. Teran (P), 2. Ko- vačič (P).

V Kamniku nogomet že tri leta spi

Nogomet je ponavadi hrbtni- ca vsakega športnega društva. Vsak manjši kraj, celo vasi okrog Kamnika, imajo svoje no- gometne klube, le Kamnik ga že tri leta pogreša. Medtem so

Lestvica Gorenjskega prvenstva

I. skupina										
Mladost	13	12	0	1	51:17	24				
Tržič	13	9	1	3	71:21	19				
Ločan	12	9	0	3	46:21	18				
Prešeren	12	6	1	5	29:25	13				
Bled	12	5	1	6	26:32	11				
Hrušica	12	3	1	8	26:34	7				
Železniki	12	2	1	9	30:49	5				
Naklo	12	0	2	10	8:75	2				
Mladinci										
Ločan	8	7	1	0	26:6	15				
Jesenice	8	5	2	1	39:5	12				
Mladost	8	5	0	3	19:11	10				
Korotan	8	4	1	3	20:19	9				
Tržič	8	2	0	6	12:20	4				
Bled	8	0	0	8	1:56	0				

Pionirji										
Jesenice	6	4	2	0	20:4	10				
Mladost	6	5	0	1	8:2	10				
Tržič	6	3	1	2	9:5	7				
Korotan	7	2	1	4	6:11	5				
Prešeren	7	0	0	7	3:24	0				

postopoma zgradili in uredili krasno nogometno igrišče pod Mekinjami. Z lahkoatletsko ste- zo, ki jo zdaj gradijo, bo to eno najlepših športnih igrišč na našem podeželju. Pa kaj pomaga igrišče, če ni nogometašev. Prav- zaprav so, samo organizirati jih je treba v Sindikalnem šport- nem društvu. Pobuda je že tu, saj je bil pred kratkim osnovan iniciativni odbor, ki je sklical ustanovni občni zbor nogomet- sekcije za 9. maja ob 9. uri do- poldne v sejni dvorani MLO. Nekateri sindikalne podružnice so že pokazale za obnovitev no- gometnega športa v Kamniku zanimanje, mnoge pa še stojijo ob strani. Najbolj agilni so v tovarni usnja. Kamniška šport- na javnost se živo zanima za to vprašanje. Po treh letih bi spet radi videli nogometne tekme.

Košarka

KK »BRANIK« (Maribor) : TVD »PARTIZAN« (Medvode) 66:50

V okviru I. slovenske košar- kaške lige je bila v Mariboru odigrana prvenstvena tekma med domačim Branikom in gosti iz Medvoda. Najprej bi pripomnili, da so bili pogoji, ki so jih postavili Mariborčani, skoraj nemogoči in zelo nešportni. Tekma je bila odigrana namreč ob pol dvanaj- stih, košarkarji »Partizana« pa so prispeli na igrišče 10 minut pred začetkom tekme po petih urah vožnje. Menimo, da je ko- mentar odveč!

O igri sami bi lahko rekli, da je imela dva različna polčasa. V prvem so bili boljši domačini, v drugem pa gosti. Pri Braniku je bil najboljši Danev, ki je dal 30 košev. Pri Partizanu se ni nihče posebno odlikoval. Za Medvode so igrali tile: Ču- ček 13, Bezek 16, Frelih 2, Kni- fic T. 5, Bukovec 2, Jesih 12, Ti- čar 0, Knific F. 0, Duboković 0, Dobnikar 0.

Radio Ljubljana

Poročila poslušajte ob 5.35., 6., 7., 13., 17., 19. in 22. uri.

V nedeljo, 9. maja: 8.15 Domače pesmi za veselo nedeljsko jutro. 9.00 Pol ure za našo vas. 9.30 Operetna glasba. 11.00 Po naši lepi deželi — Fr. Štrimpf. Od Vuhreda do Dravograda. Ob 11.30 Lahek opoldanski glasbeni spored. 13.30 Pogovor s poslušalci. 14.00 Otroška predstava — Vladimir Nazor — Miro Jevtovič. Veli Jože (ponovitev). 14.40 Pesmi naših narodov. 15.15 Igrajo godbe na pihala raznih narodov. 15.45 Radijska igra — Branislav Nušić: Sumljiva oseba. Ob 17.00 Družinski pogovori. 17.10 Železi ste — poslušajte! 19.00 Radijski dnevnik.

V ponedeljek, 10. maja: 12.20 Nekaj za lovce. 13.45 Za mlade pevce in godce. 14.05 Pisan spored slovenskih narodnih in umetnih pesmi. 15.30 Šolska ura za nižjo stopnjo — Milica Kitec: Turki v naših krajih. 17.45 Zunanje-politični feljton. 18.40 Pojeta moški zbor »Grafika« pod vodstvom Slavka Mihelčiča in ženski vokalni kvartet. Ob 19.00 Radijski dnevnik.

V torek, 11. maja: 11.00 Šolska ura za nižjo stopnjo — Milica Kitec: Turki v naših krajih (ponovitev). 11.30 Šolska ura za višjo stopnjo — Ernest Petrin: Ob tolmunih Krke. 12.00 20 minut z Veselimi godci. 12.20 Kmetijski nasveti. 12.30 Opoldanski koncert. 13.55 Za prijetno razvedrilo (spored zabavne glasbe). 17.10 Domače pesmi — Sodelujejo Vaški kvintet z Reziko in Sonjo — vmes ob 17.30 do 17.40 Iz kolektivov za kolektive: Tekstilna industrija v Kranju. 19.00 Radijski dnevnik. Ob 20.00 Tedenski notranje-politični pregled. 21.30 Pisan spored slovenskih narodnih pesmi izvajajo ansambli in solisti.

V sredo, 12. maja: 12.20 Nasveti za dom. 13.45 Za pionirje. 15.30 Šolska ura za višjo stopnjo — Ernest Petrin: Ob tolmunih Krke (ponovitev). 16.00 Koncert po željah. 17.10 Slovenske narodne pesmi poje vokal kvintet »Niko Štritof«, vmes igra harmoniko Avgust Stanko. 18.00 Lepe melodije. 18.25 Glasbeni razgledi. 19.00 Radijski dnevnik.

V četrtek, 13. maja: 12.15 Cibanom — dober dan! Ob 12.30

Opoldanski orkestralni spored. 13.45 Iz znanosti in tehnike. Ob 13.55 Pisan spored priljubljenih slovenskih napevov. 16.00 Radijska univerza — Ing. Vinko Sadar: Zemlja se maščuje. 18.30 Družinski pogovori. 18.40 Zabayni zvoki. 19.00 Radijski dnevnik. 20.00 Kulturni pregled. 20.15 Slovenske stanovske pesmi (s komentarjem). 22.15 Glasba za ples in razvedrilo.

V petek, 14. maja: 12.00 Igra godba na pihala Ljubljanske garnizije pod vodstvom kapetana Jožeta Bruna. 12.20 Kmetijski nasveti. 13.45 Za pionirje. 14.05 Lahka glasba. 15.30 Narodne in umetne pesmi poje Mladinski zbor II. gimnazije v Kranju pod vodstvom Viktorja Fabianija. Ob 15.50 Modni kotiček. 16.00 Železi ste — poslušajte! 17.50 Domače aktualnosti. 19.00 Radijski dnevnik. 20.00 Tedenski zunanje-politični pregled.

Kino sporedi

Kino »Radio«, Jesenice: od 7. do 10. ameriški kovbojski film »Samotna zvezda«. Od 11. do 13. italijanski film »Pot nade«. Od 14. do 16. avstrijski film »Jaz in moja žena«. Predstave vsak dan ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldne je »matineja ob 10. uri; cena za odrasle 20 din, za otroke 10 din. Opozarjamo obiskovalce, da ne pripeljejo otrok k večernim predstavam in k tistim, ki so zabranjene mladini.

Kino »Plavž«, Jesenice: od 7. do 9. italijanski film »Ni miru med oljkami«. Od 10. do 13. V. ameriški film »Sled v pristanišču«. Od 14. do 17. italijanski film »Pot nade«. Predstave vsak dan ob 19. uri, sredi v sobota ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldne matineja ob 10. uri. Cena za odrasle 20 din, za otroke 10 din. Opozarjamo obiskovalce, da ne pripeljejo otrok k večernim predstavam in k tistim, ki so mladini prepovedane.

Kino Kor. Bela — Javornik: od 7. do 9. maja ameriški film »Sled v pristanišču«. Od 14. do 16. ameriški film »Sanjave ustnice«. Predstave v petek in soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo

V KRANJU:

Rojstva: Antonija Delovec, tov. delavka iz Kranja, Tavčarjeva 26, rodila dečka; Antonija Saksida, tov. delavka iz Kranja, Zlato polje Projekt, rodila dečka.

Poročili so se: Jakob Trškan, elektrotehnik in Jožefa Tomažin, tov. delavka; Jakob Pečnik, avtomehanik in Stanislava Peternej, delavka; Pavel Kozelj, ključavničar in Pavlina Kozjek, poljska delavka.

NA JESENICAH:

Rojenih je bilo od 19. 4. 1954 do 26. 4. 1954 23 otrok.

Poročili so se: Francišek Brunček, žel. prometnik in Ana Janežič, uslužbenka; Marijan Ažman, tov. delavec in Martina Slabe, nameščenka; Anton Košir, tov. delavec in Janja Zus-

ob 10., 18. in 20. uri. Cena za mladinske predstave za odrasle 20 din, za mladino 10 din. Opozarjamo obiskovalce, da ne pripeljejo otrok k večernim predstavam in k tistim, ki so zabranjene mladini.

Kino »Storžič«, Kranj: od 6. do 9. maja ameriški film »Kruta morje«. V soboto ob 20. uri dvojni program »Kruta morje« in »Vabljava zvezda«. Matineji 9. maja ob 8.30 uri »Viva Zapata«, ob 10.30 uri »Uročen«. Od 10. do 12. maja ameriški film »Uročen«. Predstave dnevno ob 15.45, ob 18. in 20.15 uri.

Kino »Svoboda«, Strazišče: 8. in 9. maja nemški film »Vabljava zvezda«. Predstave v soboto ob 20. uri dvojni program »Vabljava zvezda« in »Viva Zapata«. V nedeljo predstave ob 15., 17. in 19. uri, ob 21. uri na sporedu »Kruta morje«. Matineja 9. maja ob 10. uri »Kruta morje«.

Kino »Partizan«, Primskovo: 8. in 9. maja amer. film »Uročen«. Predstava ob 20. uri.

Kino »Triglav«, Cerklje: 8. in 9. maja ameriški film »Ob veliki Ločnici«. Predstave v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 15. in 17. uri.

Gibanje prebivalstva

sino, tekačica; Stanislav Graj, tov. delavec in Friderika Oitzl, tov. delavka; Franjo Jenduka, tov. delavec in Viktorija Štrmfel, gospodinska pomočnica; Alojz Škrli, tov. delavec in Bara Tržički, gospodinja; Leopold Hudovernik, tovarniški delavec in Karmela Martinovič, gospodinja.

Umrli so: Marija Svetina, roj. 29. 6. 1882, umrla 19. 4. 1954 na Jesenicah v bolnišnici; Uršula Korošec, roj. 20. 10. 1872, umrla 20. 4. 1954 na Jesenicah, Cankarjeva 6; Peter Beguš, roj. 16. 12. 1883, umrl 21. 4. 1954 na Jesenicah v bolnici; Marija Korošec, roj. 3. 10. 1900, umrla 21. 4. 1954 na Jesenicah v bolnici; Florjan Lavtižar, roj. 3. 5. 1883, umrl 23. 4. 1954 na Jesenicah v bolnici.

V RADOVLJICI:

Rojstva: Apolonija Mulej iz Sp. Lipnice 7, rodila deklico; Katarina Fister iz Brd 6, rodila dečka; Marija Štiherle iz Radovljice, rodila dečka.

Umrli so: Marija Hanzlič, roj. Ovsenik iz Lesc 67, gospodinja, stara 63 let; Janez Trajbarič iz Lesc 75, tov. delavec, star 28 let.

Poročili so se: Karlo Matijašec, delavec in Danica Todorovič, delavka; Stanislav Toman, delavec in Ana Lužar, roj. Gerdenc, kuharica; Franz Zöch-

mann, str. ključavničar in Ivana Korošec, telefonistka; Karol Erjavec, vodovodni inštalater in Marija Mulej, gospodinska pomočnica; Valentin Vida, delavec in Pavlina Jug, delavka; Simon Erman, šofer in Pavla Mahne, kuharica; Janko Mulej, gostilničar in Danica Štiherl, gosp. pomočnica; Severin Langus, str. ključavničar in Cecilija Palovšnik, pletilja.

Nove ceste in električno omrežje si gradijo

Občani Besnice so lani zgradili novo cesto do železniškega postajališča, ki je dolga skoraj en kilometer, letos pa nameravajo gradnjo ceste nadaljevati do Podnarta in bodo pri tem sodelovali tudi občani iz sosednje občine. Ta del ceste, ki bo v bodoče povezal desni breg Save z radovljiškim okrajem, bo dolg okoli 3 km. Poleg tega so lani elektrificirali vas Njivico, v Nemiljah in drugih vaseh pa so obnovili električno omrežje. Za vsa dela so porabili okoli 7 milijonov dinarjev iz rednih sredstev, okoli 5 milijonov dinarjev pa so občani prispevali v prostovoljnem delu, lesu in drugem materialu.

Letos bodo med drugim po-

Iz Kranja

Kranj, 6. maja

Včeraj dopoldne je bil na Titovem trgu sprejem šafete golobov-pismoš, ki so prileteli iz Reke. To so bili golobi Društva rejcev malih živali iz Kranja.

Člani Društva rejcev malih živali po vsej Jugoslaviji so se namreč domenili, da bodo z golobi-pismoš ponesli čestitke predsedniku republike ob njegovem rojstnem dnevu.

pravili vsa ostala pota, nekaj so jih že posuli, uredili pa bodo tudi gozdne poti. Sklenili so, da bodo začeli pripravljati material, načrt in zbirati sredstva za občinski dom, v katerem bo imela prostore kmetijska zadruga, ljudski odbor, kulturna društva in ostale organizacije. Računajo, da bodo že letos zabetonirali temelje.

100 uspehov na 1 oglas

v našem tedniku

objave • oglasi

GLEDALISČE

Prešernovo gledališče Kranj

Sobota, 8. maja ob 20. uri — Izven — Maxwell Anderson — »Zašlo je sonce«. Drama v treh dejanjih (petih slikah).

Nedelja, 9. maja ob 16. uri — Izven in za podeželje — Maxwell Anderson »Zašlo je sonce« — Drama v treh dejanjih (petih slikah).

Torek, 11. maja ob 20. uri — Red Torek in izven — Maxwell Anderson »Zašlo je sonce«. Drama v treh dejanjih (petih slikah).

Četrtek, 13. maja ob 16. uri — Red popoldanski — Maxwell Anderson »Zašlo je sonce«.

Sobota, 15. maja ob 19.30 uri — Gostovanje v Cerkljah pri Kranju — Ivo Vojnovič — »EKVINOKCIJ«. — Drama v štirih dejanjih.

Nedelja, 16. maja ob 16. uri — Izven in za podeželje — Maxwell Anderson »Zašlo je sonce«. Drama v treh dejanjih (petih slikah).

Mestno gledališče Jesenice

Sobota, 8. maja ob 19.30 uri — Shakespeare: »Othello«. — Premiera.

Nedelja, 9. maja ob 19.30 uri — Shakespeare: »Othello«. — Prva repriza.

Režija in scena Bojan Čebulj.

MALI OGLASI

Podpisani Ciril Martinjak, Korkra 39, preklicujem vse neresnične govorice o Venciju Zadnikarju.

2 mali stekleni omari, skoraj novi, in mala prodajalna miza s stekleno ploščo ter mala peč, pripravna za trgovino ali pisarno, **naprodam**. Naslov v upravi lista.

Prodajam dobro kožo z mladim čem. Krelj, Kranj, Stara c. 13.

Zamenjan dežnik v četrtek, 29. aprila ob 10. uri v lekarni v Kranju, vrniti v trafiko, Koroška 1, Kranj ali v lekarno. Ker je bila oseba opazovana, naj dežnik vrne, da se izogne sodnemu postopku.

Preklicujem števil. bloka 20765, izdan v Komisiji trgovini v Kranju, dne 10. februarja 1954.

Prodajam kravo, ki bo četrtič telila 15. junija. Šlibar, Mišače — postaja Globoko.

Iščem otroka od 8 let naprej v dobro oskrbo na kmetijo. Naslov v upravi lista.

Prodajam 6 cevni radio aparat znamke »Philips« in 150 litrov mošta (sadjevca). Naslov v upr. lista.

Prodajam straniščno školjko. — Ogled pri Smolej, kleparstvo — Kranj, Na skali.

Prodajam kopalno peč. Poizve se pri Smolej — kleparstvo — Kranj.

POZOR! — **Dam večji znesek** kot brezobrestno posojilo za dograditev stanovanja v Kranju ali okolici. Sem upokojenec z ženo brez otrok. — Ponudbe na »Glas Gorenjske« pod »Miren«.

JAVNA DRAŽBA novih in starih čevljev bo v petek, dne 14. maja 1954 ob 11. uri v prostorih popravilnice — Majstrov trg 12. / Ne zamudite ugodne prilike za nabavo poceni obutve!

Čevljarska zadruga Kranj v likvidaciji

Čevljarska zadruga Kranj - popravilnica Majstrov trg št. 12 poziva vse donositelje obutve v popravilo na dvi g iste v ponedeljek, 10. maja 1954. — Obutev, ki navedenega dne ne bo dvignjena, se proda naslednji petek, t.j. 14. maja 1954 na javni dražbi!

Likvidator

V nedeljo, 9. V. 1954 v Zg. dvorani OLO Kranj ob 9.30 redni letni občni zbor KAD

OBVEŠČAMO OBISKOVALCE KINO-PREDSTAV, DA SMO OD 1. MAJA 1954 ODPRLI

v letnem kinu „Partizan“ novi buffet

KI VAM POSTREŽE S PRVOVRSTNIMI SLAŠČICAMI, JEDILI, BREZALKOHOLNIMI IN ALKOHOLNIMI PIJAČAMI • KINO - BUFET JE ODPRT VSAK DAN RAZEN SOBOTE, NEDELJE TER PRAZNIKOV OD 18. URE DALJE, OB SOBOTAH, NEDELJAH IN PRAZNIKIH PA OD 15. URE DALJE • PRAV TAKO SE POSLUŽUJTE NAŠIH BUFETJEV V KINO »STORŽIČ« V KRANJU IN KINU »SVOBODA« V STRAZIŠČU

NASVIDENJE V KINO-BUFETJAH!

TRGOVSKO PODJETJE
„*Delikatesa*“
KRANJ, MAJSTROV TRG

»Pleskarstvo« - Kranj

SPOROČA VSEM CENJENIM ODJEMALCEM OZ. NAROČNIKOM,

DA IMA SVOJE URADNE PRSTORE

v Tavčarjevi ulici št. 1

IZVRŠUJEMO VSA SLIKARSKA, PLESKARSKA IN ČRKOSLIKARSKA DELA

DELO JE KVALITETNO — CENE SOLIDNE!

PRIPOROČA SE

Z ISKRENIMI ČESTITKAMI ZA PRVOMAJSKI PRAZNIK

Uprava Pleskarstva

„KEM“ kovinsko, in elektro mehanično podjetje Radovljica

izvršuje v svojih obratih vsa dela:

avtomehanične, avtokaroserijske, avtoličarske, avtotapetniške, strojno in stavbno ključavničarske, elektromehanične, finomehanične in galvanične stroke.

Ob 1. maju iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem!

„Kamnoseštvo“ Kranj

Vsem cenjenim odjemalcem se vljudno priporoča

obvešča vse potrošnike, da ima svoje uradne prostore v Kranju, Tavčarjeva ulica št. 1. — Izdelujemo in obnavljamo nagrobne spomenike in napise ter postavljamo spomenike. — Sprejemamo vsa stavbna naročila: portale, stopnice, tlakovanje z marmornatimi ploščami ter notranjo in zunanjo oblogo sten. — Poleg tega izdelujemo vse cementne izdelke in sicer: nagrobne okvirje, ograje, betonske cevi, stopnice in terasa tlak.

Uprava Kamnoseštva

Dve osebi - en vojskavodja

Dvojniki maršala Montgomeryja je objavil knjigo, v kateri pojasnjuje, kako je igral vlogo vojskovodje in s tem prevaril Nemce

Clifton James, dvojniki popu- larnega angleškega marša- la Montgomeryja je pred kratkim objavil svoje memoare, v katerih opisuje kako je zaradi izredne podobnosti igral vlogo maršala in s tem zapeljal Nemce.

Nekega jutra 1944. leta me je poklical po telefonu polkovnik Niwon in mi sporočil, da sem izbran kot igralec za neke vo- jaške filme. Tedaj sem služil v Royal Army Corps. Takoj sem se javil v Londonu in polkovnik Niwon mi je dejal:

»Za vas imam posebno važno misijo in zares boste iznenadeni s svojo novo službo v vojski. Naj vas nič ne skrbi. Vse bo dobro urejeno, ker vi ste izredno podobni...« (Prekinil je in me vprašal, če vem komu sem podoben. Iskreno sem mu odvrnil, da res ne vem, niti ne vem kaj hočejo od mene.

»Vi ste izredno podobni gene- ralu Montgomeryju in Vojni ka- binet, Eisenhower ter Montgo- mery so vas izbrali, da igrate Montgomeryjevega dvojnika. Od sedaj ste pod mojim povelj- stvom in od danes naprej morate prekiniti prav vse zveze z vašimi znanci in sorodniki. Stan- ovale boste tam, kjer bom jaz odredil. Imam mnogo imen za vas in odslej boste samo pol- no se je pridružil: »Vrag naj vzame to deželo, v kateri so psi svobodni, kamenje pa priveza- no!«

Levo pravi, na desni pa nepravi general Montgomery

ko uničili. Vsako jutro ob tri- četrt na devet me boste pokli- cali po telefonu. Sedaj pa pod- pišite dokument o tajni službi.« To je bil del velikega načrta, ki naj bi zavedel Nemce in jih prepričal, da bo invazija v Ev- ropo iz Sredozemlja. Priprave za ta načrt so trajale dolge me- seca.

Res sem bil podoben Montgo- meryju, vendar nisem bil po- kljicni igralec in zato mi ni bilo lahko igrati poverljive vloge. Da bi tudi v tem uspel, sem bil predstavljen iz korpusa v Mont- gomeryjevo osebno gardo. Z njim sem šel na potovanje v Južno Primorje in na Škotsko. Na vsem potovanju sem bil v njegovi bližini z nalogo, da se navadam vseh njegovih kretenj, običajev itd.

Neke poletne noči 1944. leta sem v Londonu resnično postal »službeno« general Bernard Montgomery, v generalski uni- formi z vsemi našitki in odliko- vanji, posebno naročenimi iz M. I. 5.

Prisel je dan, ko sem se mor- al pojaviti v javnosti kot pra- vi Montgomery. Odvedli so me v Nordhall, kjer sem pregledal častno četo pred mojim odho- dom v Gibraltar. Tu naj bi nam- reč presleparil Nemce, da pri-

pravljam načrt za veliko invazi- jo iz Sredozemlja. Pregled čete je bil uspešen in nihče ni opa- zil, da sem dvojniki slavnega generala. Drugo jutro sem z le- talom odletel v Gibraltar. Tu me je pričakal načelnik štaba in guverner, general sir Ralf Eastwood, ki je bil tukaj tudi v strogi tajnosti. Po formalnih pozdravih sem položil svojo ro- ko preko generalovih ramen in se z njim pogovarjal kot »star znanec«. V resnici sem generala videl prvič, vendar sem delal po dobljenih napotkih. Ge- neral in jaz sva v prijateljskem razgovoru odšla v njegovo reziden- cijo. Tu pa se je general, po- tem, ko je zaklenil vrata čudil moji izredni podobnosti in ni mogel, da se me nagleda. Pri- zval mi je: »Nikdar ne bi tega verjel! Jaz poznam Montgo- meryja polnih 10 let kot bližnjega prijatelja in težko mi je verjeti, da niste pravi Montgomery!« Tako sem verno oponašal ge- nerala Montgomeryja! Sistem nemške obveščevalne je ob tej priliki pokazal svojo sposobnost. Nekoliko ur po mojem prihodu v Gibraltar so v glavnem štabu nemške vojske že imeli dolge pogovore o namenu Montgo- meryjevega potovanja v Sredozem- lje.

Misli o pričeskah

Mnogo je žena, ki se jim ni- kakor ne posreči izbrati sklad- ne frizure z obliko obraza. Do- sti bolj važno je, da pričeska pristojno obrazu, kot pa, da je napravljena po najnovejši mo- di. Zato moramo vedno tudi po- misliti, da je modna frizura v prvi vrsti ustvarjena za idealen obraz. Cesto se jezimo na fri- zerko, če nam ureduje las ne uga- ja. Res je, kriva je tudi fri- zerka, res pa je tudi, da ona v prvi vrsti upošteva naše želje. Zato se je treba odločiti po last- nih izkušnjah. Z nekoliko dobre volje boste že po dveh, treh po- izkusih našle ustrezajočo linijo frizure za svoj tip. Morda vam bodo pri izbiri pomagali tudi nasveti v sledečih vrsticah.

Če imate okrogel obraz, ga poskušajte z visoko pričesko po- daljšati. Zato češite las navz- gor. Pazite, da vam lasje ne padajo na tilnik, ker ima veči- na žena z okroglim obrazom tu- di kratak vrat.

Če imate dolg, ozek obraz, potem se izogibajte kratke in visoke frizure, ki ga samo še podaljša. Pa tudi zelo dolgi las- je, speti na tilniku, vam ne pri- stojajo. Moderne, kratke priče- ske, niso za vas. Zgoraj naj bo- do vaši lasje gladki, ob strani pa naj kodri lepo uokvirjajo obraz. Zviti naj bodo v širino in valove naj čim dalj od obraza.

Če ima vaš obraz srčasto obli- ko, ne nosite nikdar gladke fri- zure. Takemu obrazu se dobro poda preča po sredini glave, lahko pa jo napravite tudi ob strani. Lasje naj bodo dolgi in ob straneh jih ne smete česati preveč nazaj, ker bo sicer še vedno poudarjen srčasti izgled obraza.

Ljubek pomladanski kostim, ki ga lahko vselej oblečete.

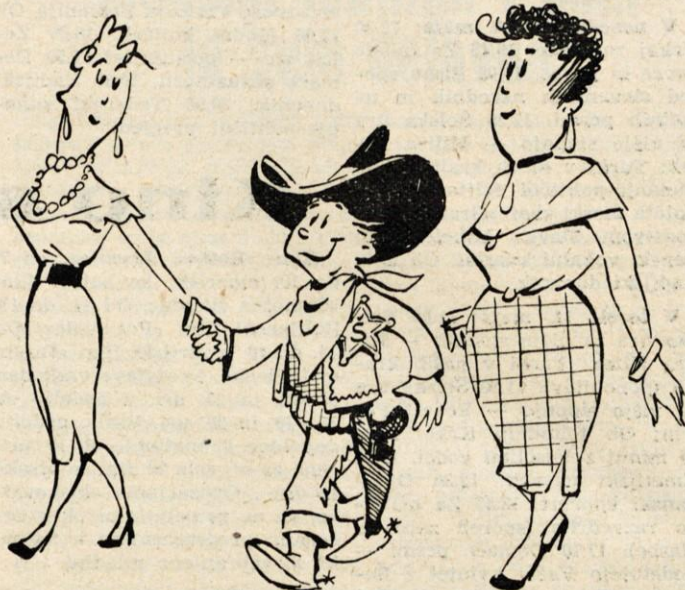
Tak zlat fantek!

redo po ulici. Videti je, da so to on, na- debuden junak dvanajstih let, vesela teta in nad vse po- nosna mamica.

Kako so vendar lepi tile po- mladni dnevi! Nič več brozge in blata, nič več mraza ali celo snega! Ne, vse to je že za nami. Prihaja, prav zares prihaja po- mlad, čeprav nekako sramežlji- vo, kakor da se boji pokazati čudečemu se svetu v novi, bujni obleki.

dujejo v težke, bogate zapest- nice, uhane, prstane in ogrlice iz pravega McCarthyjevega dou- ulé zlata! Prav! Kar počijo naj od zavisti. Naj končno vidijo, da smo tudi mi nekaj!

Toda to še ni nič. Glavni po- nos je vendarle naša nadbudna bodočnost, naš mili, dragi, ju- naški dvanajstletnik, ta naš fant od fare. Toda ne! Kakšen neki fant od fare! To je vendar za- starelo. Ne fant od fare, ne pio- nir, ne izvidnik ali podobna na-

Oni trije — nadebudni junak dvanajstih let, vesela teta in nad vse ponosna mamica, oni trije torej, pa se ne sramujejo novih oblik. Tega pa že ne! Saj ne gredo na ulico zavoljo zraka, ali sonca, — kje neki, zrak in sonce sta tudi doma na dvori- šču — ampak prav zato, da se pokažejo v novi, bujni obleki. Saj je to vendar v skladu s po- mladjo in »pomladno-poletnimi modnimi revijami 1954«, — mar ne? — in z najnovejšo pošiljko iz ameriškega paketa!

Torej takole: v najnovejšem ameriškem paketu, ki je bil na- slovljen na ponosno mamico ali na veselo teto ali na nadebud- nega dvanajstletnika — na vse skupaj ali na vsakega posebej — je bilo vse polno pristnih bo- gastev tipa »Made in...«. Kras- ne, prvovrstne zadeve iz prve roke, naravnost z izvira dinamič- ne politike »H-bomb« in idejne- ga procvita »afere Oppenheim«. Da, da! To nikakor niso mačje solze. To je dogodek prve vr- ste, prava atomska bomba za naše bedne, naravnost balkan- ske razmere. To je znak moči in veljave.

Treba se je torej čimprej po- kazati na ulici s to zastavo bla- gostanja, s temi par excellence okusnimi toaletami iz Arkanza- sa, ki tako silno lepo pristajajo ponosni mamici in veseli teti. Samo pogledajte, kako se ljudje ozirajo, ko se zibata po glavni ulici z visoko privzdignjenim nosom! Le kako zavistno pogle-

vlak, ki jo srečaš na vsakem voglu in ki si domišlja bogsig- gavedi kaj. — On je šerif, — da, sheriff, cowboy, westener! To!

Ubogemu, pohlevnemu fantku, ki bi se še vedno rad igral s »kuglicami«, čeprav že hodi v gimnazijo, sta ponosna mamica in vesela teta nadeli vsa zanj namenjeno garderobo iz paketa: kavbojske hlače, indijanske usnjene zaplestnice, mokasine, ogromen črn klobuk z rumenim trakom, pisano srajco in skrbno zlikano ruto okoli vratu. Kako ga občuduje vsa okolica! S kak- šnim spoštovanjem ogledujejo ogromen pas z naboji, pištolo do kolen na eni in žep z lasom na drugi strani! Da, naš fant je junak.

— Nikar se ne drži tako ne- rodno, ne sramuj se, ampak iz- boči prsa, kar se le da, da bo vsak opazil medeninstvo zvezdo ogromnih dimenzij z napisom »SHERIFF« v pristni amerikan- ščini po najnovejši izdaji Web- sterjevega žepnega pravopisa!

Pri vsej stvari pa je najbolj zanimivo to, da ubogi ženi brez okusa, toda s premožnimi sorod- niki v ZDA, sploh nista opazili, kako se jim vsi posmehujejo. Predstavil sem vam torej po- nosno mamico, veselo teto in nadebudnega uničevalca krvo- ločnih Indijancev.

Ali je takšna-le maskarada pri- nas — danes in tukaj — res lah- ko samo zabaven predmet za posmeh?

ABC

ZANIMIVOSTI

10.000 LET STARO ORODJE

V zahodnem Bengal, v mestu Dartapura, so arheologi našli med izkopavanjem kamenito orodje in orožje, ki je po prvih ocenah staro najmanj 10.000 let. Izkopanine imajo veliko znanstveno vrednost.

STROJ ZA UREJANJE PISEM

Francosko pošto ministrstvo je pred kratkim patenti- ralo poseben stroj za urejanje pisem. Ta stroj lahko v eni uri razporedi nič manj kot 65.000 pisem, ki so poslana na 600 različnih naslovov.

NOVA ŽAGA ZA KAMENJE

V Angliji so skonstruirali novo žago za kamenje, ki najdebelejše sklade granita in marmorja reže kot ostro bru- šen nož sir. Nova žaga ima rezilo iz neke posebne vrste žice, ki jo poganja motor s hitrostjo 60 milj na uro.

VZLET S POMOČJO RAKET

Stratosfersko reaktivno letalo B-47 vzletel z aerodroma s pomočjo 33. zunanjih raket, ki delujejo istočasno kot šest letalskih reaktivnih motorjev. Rakete, ki so pritrjene pod trupom v neki mreži, se lahko po vzletu odvržejo. Ena raketa proizvaja 454 kilogramov pritiska. Letala lahko star- tajo tudi na letališčih, ki imajo kratko pisto.

FOTOAPARATI ZA »LETEČE KROŽNIKE«

Ameriško letalstvo je v vse kraje države razposlalo posebne fotoaparate, s katerimi bodo fotografirali čudne predmete, ki se od časa do časa pojavijo nad Ameriko in povzročajo senzacionalne govorice in vesti. Kamere so tako narejene, da se bo z njihovo pomočjo lahko takoj ugotovilo, ali so »čudni pojavi« optični pojavi ali trda telesa. Ker se »leteči krožniki« najpogosteje pojavljajo v Kaliforniji in v Teksasu, so tjakaj poslali največ teh fotoaparatorov. Kakor je znano, so prvi »krožniki« videli že 1947. leta.

AVTOMATSKI VODIČ

V avstrijskem mestu Linzu so pred železniško postajo namestili avtomatski vodič, ki prihajajočim gostom poka- že, kje so hoteli, koliko je praznih sob in postelj. Vodič je ve- lika svetlobna tabla in vsi hoteli so z njo v avtomatski zvezi. Vratarji hotelov lahko vsako spremembo v hotelu takoj zabeležijo tudi na tabli. Avtomat stane okoli 2 mili- jona francoskih frankov in ga bodo v kratkem postavili tudi na Dunaju.

VELIK DIAMANT

Neki delavec v diamantnih rudnikih v Južni Afriki, je našel diamant, ki šteje med največje na svetu. Dragi kamen ima 94 karatov in je vreden okoli 50.000 funtov-sterlingov. Srečni najditelj je dobil za nagrado 50 funtov.

7.000 VRST MRAVELJ

V živalskem svetu so najbolj različna živa bitja mravlje. Najnovejši računi entomologov kažejo, da danes poznamo nič manj kot 7.000 različnih vrst mravelj. Najmanjše mravlje so velike komaj en milimeter, največje pa so poznani ter- miti, ki živijo v južni Ameriki in dosežejo velikost do 22 cm.

NOVA VRSTA GUME

Na angleški trg je prišla nova vrsta doma izdelane sin- tetične gume. Ker ji ne škodujeta niti vročina niti mraz, bo prišla prav, posebno letalski industriji. Gumo, imeno- vano silastomer, uporabljajo tudi za električne izolacije, n. pr. pri električnih motorjih, ki se ogrevajo po daljšem delovanju. Cevi iz silastomera so primerne za transfuzijo krvi, ker jih je lahko sterilizirati v vročini in se kri ne prijemla gumijastih sten.

Gorenjski Pevčevo maščevanje

Bogat kalif, čigar ime se ni več ohranilo, je v svojem živ- ljenju ljubil samo dve stvari — zlato in pesništvo. Vso arabsko književnost je znal na pamet. Imel je izboren spomin. Dovolj je bilo, da je pesem le enkrat slišal in že jo je znal ponoviti. Samo en suženj v deželi ga je dosegal v tem.

Nekoč se je ustavil na dvoru slavnega pevec Asmaj. Prosil je, če sme prečitati pesem, ki jo je napisal v čast Kalifu.

»Dobro, le preberi svojo odo! Če je nova, te bom bogato na- gradil. Dobil boš toliko zlata, kolikor tehtaš ti in tvoja pisal- na mizica, če pa je pesem pre- pisana, potem te čaka polica.«

Asmaj je prečital svojo pe- sem, Kalif pa se je zlobno za- smejal, jo ponovil in dejal: »Ka- ko si le upaš s to prastaro pe- smijo stopiti pred moje obličje? Znal sem jo na pamet, ko sem bil še čisto majhen deček in celo moji sužnji jo poznajo. Ne-

kaj gorkih udarcev s palico bo ozdravilo tvojo domišljavo pre- drznost.« — Užaljeni Asmaj je sklenil, da se bo hudobnemu bogatašu pošteno maščeval. Iz najbolj redkih, malo znanih a- rabskih besed je spesnil novo, mnogo daljšo odo. Oblekel se je v beduina in ponovno stopil pred Kalifa.

»Odkod si in kaj želiš?« ga je osorno vprašal.

»Siromašen pevec in sin pu- ščave sem, vsemogočni Kalif. Napisal sem pesem o tvoji sla- vi.« — »Lahko jo prebereš. Tebe in tvojo pisalno mizico bom od- tehtal z zlatom, če je pesem resnično nova. Ako se prepi- šam o nasprotnem, tedaj ne boš odnesel zdrave kože.«

Asmaj je pesem zdeklamiral na pamet, Kalif pa je od same- ga začudenja izbulil oči, ker si ni mogel zapomniti niti enega stiha. »Dobro, oda je resnično nova in moje sluge ti bodo dali toliko zlata, kolikor tehtaš.«

»O, svetli gospodar!« reče As- maj, »obetal si mi, da boš od- tehtal tudi mojo pisalno mizi- co.«

»Ah, seveda — tudi to malen- kost sem obljubil«, je zagodrnjal Kalif. »Kje pa jo imaš?«

»V puščavi. Reven sem in pri- nas nimam pergamenta, zato sem vklesal pesem na dva kam- na, ki sta mi služila za pisalno mizo. Pošlji ponje dva sužnja, jaz pa bom počakal na dvoru, dokler se ne vrmeta. Nato pa bomo stehali moje zlato«, je zadovoljno rekel pevec. Mašče- vanje je imelo uspeh in Kalif se ni nikoli več spomnil, da bi koga prevaril za nagrado.

PRAZNOVALI SMO 1. MAJ

V šoli so sporočili, da se bo- mo tudi mi udeležili baklade na čast praznika dela. Vreme sicer ni bilo najprimernejše, toda to nas ni motilo. Ura je bila pri- bližno osem, ko smo se uvrstili v sprevod. Sprejaj je šla godba, za njo nogometaši, potem pa mi. V noč so sikali plameni bakeli.